

ĐIỂM NỔI BẬT CỦA DỰ THẢO NGHỊ ĐỊNH SỬA ĐỔI NGHỊ ĐỊNH VỀ TỔ CHỨC VÀ HOẠT ĐỘNG CỦA QUỸ PHÁT TRIỂN DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA

HUYỀN THU

Nhằm hoàn thiện các quy định về hoạt động cho vay, hoạt động tài trợ phù hợp với các văn bản quy phạm pháp luật mới được ban hành như Luật Doanh nghiệp 2020, Nghị định 80/2021/NĐ-CP quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa và tình hình thực tiễn, Bộ Kế hoạch và Đầu tư đang xây dựng Dự thảo Nghị định sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định 39/2019/NĐ-CP về tổ chức và hoạt động của Quỹ Phát triển doanh nghiệp nhỏ và vừa (**Nghị định 39**). Trong Bản tin pháp luật tháng này, NHQuang&Cộng sự xin giới thiệu một số nội dung đáng chú ý của Dự thảo liên quan đến hoạt động cho vay và tài trợ vốn từ Quỹ Phát triển doanh nghiệp nhỏ và vừa (sau đây gọi tắt là **Quỹ**) có khả năng ảnh hưởng đến hoạt động kinh doanh của doanh nghiệp để Quý Khách hàng có được cái nhìn tổng quan về văn bản này.

Sửa đổi, bổ sung quy định liên quan đến hoạt động cho vay trực tiếp

Về lộ trình thực hiện, theo đánh giá của Bộ Kế hoạch và Đầu tư, hoạt động cho vay trực tiếp của Quỹ luôn được đánh giá là tiềm ẩn nhiều rủi ro do đối tượng cho vay của Quỹ là doanh nghiệp nhỏ và vừa (**DNNVV**) khởi nghiệp sáng tạo, DNNVV tham gia cụm liên kết ngành, chuỗi giá trị nên cần có lộ trình để thực hiện, có tổng kết, đánh giá, điều chỉnh cơ chế vận hành, bảo đảm Quỹ cho vay hiệu quả và an toàn. Tuy nhiên, vấn đề xây dựng lộ trình trong hoạt động này chưa được quy định tại Nghị định 39. Nhằm hạn chế rủi ro liên quan đến hoạt động này, Dự thảo Nghị định đã bổ sung thêm nguyên tắc "*Quỹ phải thực hiện cho vay trực tiếp theo lộ trình do Bộ Kế hoạch và Đầu tư phê duyệt*".

Về điều kiện cho vay, Dự thảo Nghị định cũng sửa đổi điều kiện cho vay tại Điều 16 của Nghị định 39 theo

hướng quy định rõ hơn tiêu chí xác định đối tượng cho vay và các điều kiện mà doanh nghiệp cần đáp ứng khi vay vốn. Việc sửa đổi nhằm giúp các điều kiện cho vay phù hợp hơn với các tiêu chí xác định DNNVV khởi nghiệp sáng tạo, DNNVV tham gia cụm liên kết ngành, chuỗi giá trị được hướng dẫn tại Nghị định 80/2021/NĐ-CP. Ví dụ, với DNNVV khởi nghiệp sáng tạo, Dự thảo Nghị định bổ sung thêm điều kiện "*Đáp ứng tiêu chí xác định doanh nghiệp nhỏ và vừa khởi nghiệp sáng tạo theo quy định tại khoản 1 Điều 17 Luật Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa và các văn bản hướng dẫn thi hành*".

Về mức cho vay trực tiếp, Nghị định 39 quy định mức cho vay đối với mỗi dự án, phương án sản xuất, kinh doanh tối đa không quá 80% tổng mức vốn đầu tư của từng dự án, phương án. Tuy nhiên, quy định này đã được bỏ trong Dự thảo sửa đổi. Cụ thể, mức cho vay sẽ được thỏa thuận với DNNVV, căn cứ vào dự án, phương án sản xuất, kinh doanh, khả năng tài chính của DNNVV, giới hạn cho vay quy định tại Dự thảo Nghị định và khả năng nguồn vốn của Quỹ. Việc sửa đổi này nhằm phù hợp với thực tiễn như các tổ chức tín dụng đang thực hiện theo quy định của Ngân hàng Nhà nước về mức cho vay và phương thức cho vay hạn mức (Thông tư 39/2016/TT-NHNN quy định về hoạt động cho vay của tổ chức tín dụng, chi nhánh ngân hàng nước ngoài đối với khách hàng). Bên cạnh đó, Dự thảo Nghị định bổ sung hình thức nộp hồ sơ để nghị vay vốn qua hệ thống tiếp nhận hồ sơ trực tuyến. Việc bổ sung quy định này nhằm rút ngắn thời gian, tiết kiệm chi phí đối với việc gửi hồ sơ về Quỹ, phù hợp với yêu cầu chuyển đổi số trong hệ thống các cơ quan Nhà nước.

Sửa đổi, bổ sung quy định liên quan đến hoạt động cho vay gián tiếp và hoạt động tài trợ

Liên quan đến hoạt động cho vay gián tiếp, với mục tiêu giúp doanh nghiệp dễ tiếp cận hơn với nguồn vốn của Quỹ và thúc đẩy các ngân hàng thương mại hợp tác với Quỹ giải ngân cho DNNVV, Dự thảo đã

giảm điều kiện vay vốn từ nguồn vốn của Quỹ. Theo đó, doanh nghiệp được vay vốn của Quỹ khi đáp ứng các tiêu chí xác định là DNNVV khởi nghiệp sáng tạo, DNNVV tham gia cụm liên kết ngành, chuỗi giá trị và có dự án, phương án sản xuất, kinh doanh được ngân hàng quyết định cho vay. So với Nghị định 39, Dự thảo quy định đã bỏ quy định dẫn chiếu đến điểm c, khoản 1, Điều 16 về *"Đảm bảo nguồn vốn chủ sở hữu tham gia dự án, phương án sản xuất, kinh doanh tối thiểu 20% tổng vốn đầu tư để thực hiện dự án, phương án sản xuất, kinh doanh và phải đảm bảo đủ nguồn vốn để thực hiện dự án, phương án sản xuất, kinh doanh"* và điểm b, khoản 1, Điều 23 về *"Đáp ứng các quy định về bảo đảm tiền vay theo quy định pháp luật có liên quan"*.

Liên quan đến hoạt động tài trợ, Dự thảo sửa đổi quy định về đối tượng được tài trợ vốn, trong đó tập trung vào DNNVV khởi nghiệp sáng tạo, bởi đối tượng này được đánh giá là khó được tiếp cận nguồn vốn tín dụng cho vay nhất trong cộng đồng DNNVV do thường không có tài sản bảo đảm, lịch sử tín dụng hay kinh nghiệm quản lý doanh nghiệp. Về nguồn vốn tài trợ, Dự thảo bổ sung thêm nguồn vốn tài trợ từ nguồn vốn chủ sở hữu hình thành từ kết quả hoạt động của Quỹ (quỹ đầu tư phát triển) hoặc nguồn vốn ngoài ngân sách (vốn viện trợ, tài trợ, ủy thác...).

MỘT SỐ BÌNH LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

Việc sửa đổi, bổ sung Nghị định 39 được đánh giá là cần thiết trong bối cảnh hiện tại trên 75% DNNVV đang thiếu vốn, trong khi đó kênh tiếp cận vốn với các tổ chức tín dụng luôn có những tồn tại, hạn chế, đồng thời khung pháp lý tín dụng cho DNNVV vẫn còn nhiều khoảng trống. Mặt khác, các DNNVV cũng chưa chủ động nắm bắt thông tin, còn phụ thuộc nhiều vào vai trò tư vấn tài chính của các ngân hàng mà DNNVV có quan hệ tín dụng. Vì vậy, DNNVV cần nghiên cứu các quy định của Dự thảo Nghị định và cập nhật thường xuyên thông tin về Dự thảo để sớm tiếp cận được với các quy định mới.